

9 mei 1966

"Over Indiëse jongens gesproken"

Voor 1940 heb ik nooit iets gehoord over de huiskluis van onze tijdgenoten. Terwijl in Duitsland al de vredefelijke "Blut und Boden" filosofie in volle gang was ik zat op de H.B.S. in Leiden. Medeleerlingen waren John & Wierzi Baron, B. van Sloet van Olt & Eitenburg. Behoorlijk zwart. Het was een gevecht om met Wierzi op 3 October, keermis te gaan vieren.

Toen ik naar Java zou gaan vroeg zij om hem onder de bezoeke. Dat heb ik gedaan. Zij woonde aan de Zuid Amboeweg, die Passaroean met Malang verbond. Pa was administrator van een koffie onderneming en Moeder was een Chinese.

In Indië kwam ik pas tot de ontdekking dat aldaar de z.g. halfbloeden zich politiek hadden bevestigd in het Indo-Europees verbond. En zetels hadden in de volksraad, een min of meer Parlement.

Maar in 't normale verkeer, b.o. de Sociëteit, waren Indo's en "blanken" op gelijken level aanwezig ook in Bestuur, Marine & K.N.I.L.

En in krijgsgevangenschap waren zeker 30% Indo's. En daar hebben wij "totoks", dat zijn Nederlanders die voor 't eerst in Indië kwamen, veel vriendschappen en steun van gedaan.

Maar het "gemengde bloed" van de Nederlanders heeft mij altijd blijven interesseren.

Over diegenen, die met Raffles naar Java kwamen en daar gebleven zijn zoals de Birnie's, Elty's, Loudons zijn tot op 1940 belangrijke familie's geworden in het Ned. O. Indië en ook in Nederland.

Maar daarna: de Inoek Hengronje
uit Zeeland afkomstig. Christiaan, niet van
een Javanen te onderscheiden (1887-1936)
Was arabist en was als eerste Westling, die
drie jaar in Mekka verblijf. In 1906 werd hij
hoogleraar in Leiden.

Zijn broer, Albert, was in de dertiger jaren van de
oorlog een een speler in H.V.V., die het goed deed
en ook min of meer zwart was. Na 10 jaar studeerde
hij rechten af in Leiden.

Daarna hadden wij de fabuleuze voetballer, Laurantje
Adams Rechtsbuiten. Schaarbeweging uitgevonden.
Toen het met hem niet goed ging in Delft, werd
hij door zijn op Java wonende ouders naar Zürich
gestuurd.

Vandaar uit speelde hij onder de naam "Klein" in
het Ned. elftal. Want zijn ouders hadden hem
verboden om van zijn afstuderen nog te voetballen.
In 1940 is hij door een hartoe lamming op het
voetbalveld in Soerabaya overleden.

chinnes + japans
Dan was er nog de "Indise jongen" Robert van Gulik
Studeerde in 1935 in Leiden. "Cum laude" af ~~in 1935~~
Schreef zijn detectieve verhalen over deekter Tu in
het Chinees, om van daaruit wereldwijd vertaald te worden.
Ik heb hem als Ambassadeur in Tokyo meegemaakt.
Zijn Chinese echtgenote kwam ik daar tegen met een
aap op haar schouder.

In last but not least. Een loof van Albertini's
over Leers van de Haer geslacht (Haar oom en oud oom)
waren 99 jaar burgemeester van Oosterland, Gronau, met een
Nasution. De vier konen uit dit huwelijk zijn onze, en van onze
koningen, vrienden. Maar dat is een volgend verhaal.
Hoe Adriane van de Haer een belangrijke Indonesische werd.